

Tusschenwegen

In de laaggelegen polder, tussen de Blijhamsterweg, Udesweg, Zuiderveen en Pekel Aa, ligt het 84 hectare grote waterbergingsgebied Tusschenwegen. In tijden van extreem natte situaties kan hier water uit de Pekel Aa ingelaten worden om de omgeving te beschermen tegen wateroverlast. De bergingsfunctie wordt gecombineerd met recreatie en natuurontwikkeling.

Tussen wegen

De naam Tusschenwegen verwijst naar een buiten-gebied met dezelfde naam. Het ontstond rond 1850 even buiten de voormalige stadsmuren van Winschoten toen de stad zich uitbreidde. Dit gebied bevond zich letterlijk 'tussen wegen' waaronder de Liefkensstraat, een belangrijke doorgaande weg tussen Pekela en Winschoten. Er bevindt zich nu nog een stalhouderij met dezelfde naam.

Waaronder waterberging?

Met de inzet van waterbergingsgebied Tusschenwegen kan het waterschap de hoeveelheid water en de waterstanden beter beheersen en daarmee bijdragen aan onze veiligheid. De noodzaak van waterberging heeft alles te maken met de wereldwijde klimaatverandering.

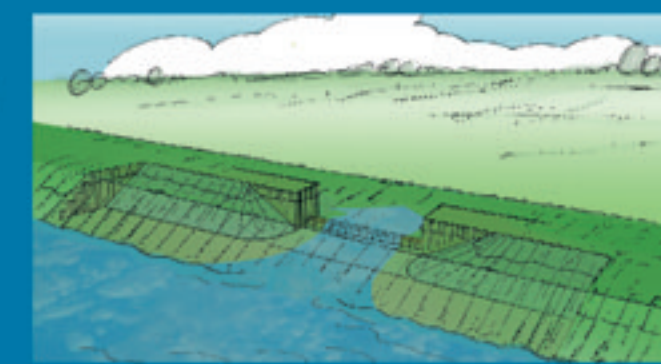
Noodwaterinlaat

Om het gebied in nood-situaties te kunnen vullen met boerenwater is in de kade bij de Pekel Aa een calamiteitwaterinlaat gemaakt: een uitsparing in de kade (ca. 5-10 m breed) die onder normale omstandigheden is opgevuld met grond en dus niet zichtbaar is. Direct achter de inlaat is diep open water getroost met op de bodem stoeienbestorting. Dat werkt als 'woelbak' en voorkomt uitschuiving van de bodem door het snel instromende water.

235 voetbalvelden

Het gebied is omsloten door kades met dezelfde hoogte als de kade langs de Pekel Aa. Het kan in 1 dag volstromen met 1,7 miljoen kubieke meter water. Dat is net zoveel als 235 voetbalvelden met daarop 1 meter water. Het duurt 2 tot 3 weken voordat de polder weer leeg is.

Gemaal Zuiderveen

Het water kan weer uit het waterbergingsgebied wegstromen via de achterliggende polder. Gemaal Zuiderveen maakt het water uit de polder en een deel van Winschoten. Het gemaal zorgt er daarbij wel voor dat eerst het agrarisch- en industriegebied in de omgeving droog wordt gemalen en gehouden. Zuiderveen heeft drie pompen met een gezamenlijke capaciteit van 90 kubieke meter per minuut.

Natuur

Natte natuur

Aan de noordzijde van het gebied is plaats ingeruimd voor bos en weide met bosgrazing door Schotse hooglanders. Omdat het gebied tevens dient als stads-uitlooppgebied zijn fiets- en wandelpaden aangelegd. Het zuidelijke deel heeft een rustiger, natuurlijker karakter. Hier kan zich 'natte natuur' ontwikkelen in de vorm van waterpartijen, vluchtheuvels en drassige oevers.

Vluchtheuvels

In het ondiepe en diepere water zijn enkele vluchtheuvels gemaakt. Grote zoogdieren als reeën, hazen en (dwerg) muizen kunnen bij hoog water vluchten naar de aangelegde heuvels. De eilandjes zijn niet toegankelijk voor mensen en roofdieren en vormen hierdoor een veilige broedbiotoop voor moerasvogels (zoals de roerdomp).

Bomen

Op de nattere delen zijn bomen aangeplant als wilgen, elzen en berken. Dit zijn bomen die tegen 'natte voeten' kunnen bij een mogelijke overstrooming. Op de drogere delen zijn 'drogere' houtsoorten als essen en struikvormers aangeplant.

waterpeilen

Natuurlijk waterpeil

In normale tijden wordt de water in- en afvoer geregeld via in- en uitlaten in de dijk (stuw) en via een gemaal. Daarbij wordt een natuurlijk waterpeil gevoerd. In de zomer is de waterstand meestal laag omdat er dan veel water verdampst door de zon. In de winter valt er meer regen, waardoor de waterstand stijgt en het gebied dus natter wordt. Omdat het water continu doorstroomt blijft de waterkwaliteit optimaal.

Wateruitlaat

Een wateruitlaat aan de zuidzijde in de vorm van twee duikers (buiten door de dijk met een schuif erin) regelt de doorstroming in het gebied. Het water komt in de kwelwater van het gebied en watert af richting gemaal Zuiderveen, dat het weer in de Pekel Aa pompt.

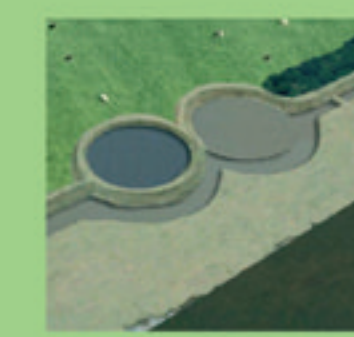
Kwelwater

De poldersloot rondom het gebied functioneert ook als kwelwater. Dat betekent dat deze het kwelwater opvangt dat afkomstig is uit het natuurgebied, omdat het waterpeil in dat gebied hoger is dan in de omliggende polders. Hierdoor hebben de landbouwgebieden geen last van te hoge grondwaterstanden.

Natte ogen

Om de overgang van bebouwing (Winschoten) naar natuur te markeren is een waterbelevingskunstwerk gerealiseerd. Het heeft de vorm van twee 'natte ogen'. Twee naast elkaar liggende vijvers, die door het aangebrachte hoogteverschil in elkaar overstromen en uiteindelijk via de aansluitende sloot het water afvoeren van het gebied. Het oostelijke oog heeft dezelfde waterstand als de Pekel Aa en het westelijke oog heeft een waterstand gelijk aan het

waterpeil van het maaiveld (poldersloot). Het kunstwerk symboliseert hiermee de grote verschillen in waterpeil binnen het gebied. Tussen poldersloot en Pekel Aa zit in een normale situatie bijna 3 meter verschil!

Samenwerking

Tusschenwegen is in het najaar van 2006 in gebruik genomen. Het project is een samenwerking tussen waterschap Hunze en Aa's, de gemeente Winschoten, Dienst Landelijk Gebied (ontwerp), Staatsbosbeheer (beheer), en de Provincie Groningen. Het project kostte 3,5 miljoen euro, gefinancierd door het waterschap, de gemeente Winschoten en de provincie en medegefinancierd door Europese- en Rijkssubsidies.

Bruggeschans

De reconstructie van het bastion uit 1593 in het noordoosten van het gebied bestaat uit aarden wallen en een plateau dat de oude contouren volgt.

166.800 m³

In het gebied is 166.800 m³ grond afgegraven (waterpartijen) en hergebruikt voor de aanleg van de kades.

5 km

De totale omtrek van waterbergingsgebied Tusschenwegen is 5 kilometer.

Fiets- en wandelroute

Er loopt een fiets- en wandelroute door het gebied langs bos, waterpartijen met vogels, klein wild en vele soorten planten en bloemen.

(Nood)Waterberging

Alleen bij nood gaat dit gebied onder water. Dat is niet meer dan eens in de 100 jaar. Er kan dan maximaal 2,70 meter water bovenop het huidige peil.

Waterpeil

De betonnen wand bij het westelijke oog is 190 meter lang en er zitten ongeveer 210 sleuven in.

Tusschenwegen het regent. Het regent. Het regent. Het Winschoterdiep stroomt over Tusschenwegen wordt ingezet, om het water tegen te houden, er overstromd nu helemaal niks meer.

Huisman, groep 5, s.b.s., de Stadschool, Winschoten
Het gebied werd van de opening op 9 oktober 2006.